МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ В ПЕРЕЯСЛАВІ
ДЕРЖАВНА НАУКОВА УСТАНОВА «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
ІНСТИТУТ ПЕДАГОГІКИ НАПН УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ІМЕНІ В.О. СУХОМЛИНСЬКОГО
ДРОГОБИЦЬКИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПОЛТАВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ В.Г. КОРОЛЕНКА
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЧЕРНІГІВСЬКИЙ КОЛЕГІУМ» ІМЕНІ Т.Г. ШЕВЧЕНКА
УМАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИНИ
ІНСТИТУТ ЕЛЕКТРОЗВАРЮВАННЯ ІМ. Є.О. ПАТОНА НАН УКРАЇНИ
ГЛУХІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ОЛЕКСАНДРА ДОВЖЕНКА
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЯ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ТА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ: ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Матеріали
ІІ Всеукраїнської науково-практичної конференції пам’яті професора Володимира Юрженка

14-15 квітня

м. Переяслав
2025

Ефективність міжнародної проєктної діяльності залежить від її чіткої організації, координації та орієнтації на досягнення позитивного результату. Інновації, що виникають у процесі реалізації таких проєктів, сприяють удосконаленню освітніх технологій і впровадженню сучасних методик навчання. Це, у свою чергу, створює сприятливі умови для підвищення інформаційної насиченості освітнього середовища, формування нової іншомовної комунікативної культури студентів та розвитку їхнього наукового мислення відповідно до вимог глобалізованого освітнього простору.

На основі викладеного в межах цієї публікації можна зробити висновок про те, що проєктна діяльність є ефективним засобом формування іншомовної компетентності майбутніх учителів технологій. Вона забезпечує інтеграцію мовної підготовки з професійною діяльністю, підвищення мотивації студентів до вивчення іноземної мови, розвиток комунікативних навичок, а також покращення навичок самостійної роботи та аналітичного мислення.

Отже, впровадження проєктного методу в освітній процес сприятиме якісній підготовці майбутніх фахівців, здатних ефективно спілкуватися іноземною мовою в професійному середовищі.

Список використаних джерел:

1. Ізбаш С. С. Проектна діяльність як фактор соціально-професійної адаптації студентів педагогічного університету: дис... канд. пед. наук: 13.00.04. Мелітопольський держ. педагогічний ун-т. Мелітополь, 2007.

2. Казак Ю. Ю., Козак А. Ю. Проектна діяльність у системі професійно-педагогічної освіти вчителів. *Сучасні технології розвитку професійної майстерності майбутніх учителів: матеріали І Міжнар. інтернет-конф. (Умань, 26 жовт. 2017 р.)*. Умань, 2017. С. 106–109.

3. Пінчук І. Проєктна діяльність як засіб розвитку іншомовної комунікативної компетентності майбутніх учителів початкової школи. *Європейська проєктна культура в Україні: стан, проблеми, перспективи*: Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (Запоріжжя, 29-30 травня 2020 р.) / За ред. О. Гури, В. Меняйло. Запоріжжя, 2020. С. 145-147.

4. Припотень О. В. Міжнародна проектна діяльність – актуальна проблема позиціонування загальноосвітнього закладу в сучасному освітньому просторі. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки.* 2018. Вип. 150. С. 116-119.

5. Салі О. Проектна діяльність як один з головних чинників формування іншомовної інтерактивної компетентності студентів. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*, 2018. Вип. 9. С. 293-306.

6. Уйсімбаєва М. Проектна діяльність: теоретичні аспекти. *Витоки педагогічної майстерності. Серія: Педагогічні науки.* 2014. Вип. 13. С. 258-258.

Коробань О. В.,
старший викладач кафедри ПОтаТП,
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДИКИ КЕЙС-НАВЧАННЯ У ФОРМУВАННІ ФАХОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ БАКАЛАВРІВ З ДИСЦИПЛІНИ «ПРОГРАМУВАННЯ» ЗА ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ «ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА (КОМП'ЮТЕРНІ ТЕХНОЛОГІЇ)»

Сучасна освіта в Україні стикається з викликами швидкого технологічного розвитку, глобалізації та необхідності підготовки фахівців, які можуть ефективно працювати в умовах реального професійного середовища. Освітня програма «Професійна освіта (Комп'ютерні технології)» спрямована на підготовку бакалаврів, які володіють не лише теоретичними знаннями, а й практичними навичками, необхідними для роботи з комп'ютерними технологіями. У цьому контексті методика кейс-навчання набуває особливого значення як інноваційний підхід до формування фахових компетентностей, зокрема з дисципліни «Програмування». Цей метод дозволяє здобувачам вищої освіти (ЗдВО) зануритися в реальні професійні ситуації, розвивати критичне мислення та застосовувати знання на практиці.

Кейс-метод, або метод аналізу конкретних ситуацій, є інтерактивною методикою навчання, яка передбачає розв'язання ЗдВО реальних або змодельованих професійних задач. У контексті дисципліни «Програмування» це може бути аналіз коду з помилками, розробка алгоритму для вирішення певної задачі чи оптимізація програмного продукту для конкретного замовника. Як зазначає український дослідник Пащенко Т. М. у статті «Застосування кейс-технологій у підготовці кваліфікованих робітників», кейс-метод сприяє розвитку аналітичних здібностей і дозволяє студентам адаптувати теоретичні знання до практичних потреб [1]. Хоча стаття Пащенко зосереджена на підготовці робітників, її висновки можна екстраполювати на бакалаврську освіту, адже програмування вимагає подібного поєднання теорії та практики.

Для бакалаврів за освітньою програмою «Професійна освіта (Комп'ютерні технології)» кейс-метод може бути застосований, наприклад, через аналіз реальних проєктів із розробки програмного забезпечення. ЗдВО пропонують кейс: «Компанія замовила програму для автоматизації обліку, але поточна версія працює повільно через неефективний алгоритм. Знайдіть проблему та запропонуйте рішення». Такий підхід не лише навчає основам програмування, а й розвиває компетентності, пов'язані з аналізом, командною роботою та прийняттям рішень. Український науковець Плаксін А. у статті «Використання кейс-технологій під час викладання дисциплін військово-професійного спрямування» підкреслює, що кейс-метод ефективний для формування професійної компетентності, оскільки імітує реальні умови роботи [2]. У програмуванні це може бути адаптація коду до нових вимог або виправлення помилок у командному проєкті.

Застосування кейс-методу в навчанні програмуванню має низку переваг, які сприяють формуванню фахових компетентностей бакалаврів. По-перше, цей метод дозволяє ЗдВО розвивати практичні навички. Наприклад, розв'язуючи кейс, пов'язаний із розробкою веб-додатку, ЗдВО вчаться не лише писати код, а й враховувати вимоги користувачів, тестувати продукт і оптимізувати його продуктивність. Дослідження Сухоносова Р. та співавторів у статті «Застосування методу симуляційного навчання та кейс-технологій при професійній підготовці майбутніх лікарів» показує, що кейс-метод сприяє кращому засвоєнню знань і розвитку клінічного мислення [3]. Аналогічно в програмуванні ЗдВО вчаться «мислити як програмісти», аналізуючи проблему з різних кутів зору.

По-друге, кейс-метод сприяє розвитку soft-skills, таких як комунікація та робота в команді. У процесі обговорення кейсів ЗдВО обмінюються ідеями, аргументують свої рішення та вчаться співпрацювати. Це особливо важливо для бакалаврів, які в майбутньому можуть працювати в ІТ-командах. По-третє, методика дозволяє інтегрувати міждисциплінарний підхід. Наприклад, кейс із розробки програми для освітньої платформи може вимагати знань не лише програмування, а й педагогіки, що відповідає специфіці програми «Професійна освіта. Комп'ютерні технології».

Попри численні переваги, впровадження кейс-методу в навчання програмуванню має свої виклики. Один із них – це необхідність якісної підготовки кейсів. Викладачам потрібно створювати реалістичні сценарії, які відповідають рівню знань ЗдВО і водночас відображають актуальні професійні задачі. Як зазначає Желізняк Л. Д. у статті «Кейс-технологія. Збірка кейсів з інформатики», діяльність викладача при використанні кейс-технологій включає два етапи: створення кейсу та організація його аналізу ЗдВО [4]. Це вимагає значних зусиль і часу, особливо якщо врахувати швидкі зміни в ІТ-сфері.

Ще одним викликом є мотивація ЗдВО. Не всі готові активно брати участь у розв'язанні кейсів, особливо якщо вони звикли до традиційних лекційних методів. Крім того, оцінка результатів роботи з кейсами може бути суб'єктивною, адже правильне рішення не завжди є єдиним. Проте ці труднощі можна подолати через чітке структурування занять і використання сучасних інструментів, таких як онлайн-платформи для тестування коду.

Розглянемо приклад кейсу для дисципліни «Програмування»: «Студентська команда розробила гру на Python, але через неефективне використання пам'яті гра зависає на слабких комп'ютерах. Проаналізуйте код і запропонуйте оптимізацію». ЗдВО працюють у групах, досліджують проблему, тестують різні рішення та презентують результати. Такий підхід не лише вдосконалює навички кодування, а й формує компетентності, пов'язані з аналізом, співпрацею та професійною відповідальністю.

Отже, методика кейс-навчання є потужним інструментом для формування фахових компетентностей бакалаврів за програмою «Професійна освіта. Комп'ютерні технології». Вона поєднує теорію з практикою, розвиває критичне мислення та готує студентів до реальних професійних викликів. Дослідження українських науковців,підтверджують ефективність цього методу в різних освітніх контекстах. Втім, для максимального результату необхідна ретельна підготовка викладачів і адаптація кейсів до специфіки ІТ-сфери. У майбутньому варто розширити використання кейс-методу в інших дисциплінах програми, щоб забезпечити комплексну підготовку конкурентоспроможних фахівців.

Список використаних джерел:

1. Пащенко Т. М. Застосування кейс-технологій у підготовці кваліфікованих робітників. *Модернізація професійної освіти і навчання: проблеми, пошуки та перспективи*. 2014. Вип. 4. С. 131–144.

2. Плаксін А. Використання кейс-технологій під час викладання дисциплін військово-професійного спрямування. *Науковий вісник Київського інституту Національної гвардії України,* 2023. №1. С. 29 – 33.

3. Сухоносов Р. та ін. Застосування методу симуляційного навчання та кейс-технологій при професійній підготовці майбутніх лікарів. *Актуальні проблеми сучасної медицини*: *Вісник Української медичної стоматологічної академії*, 2023. Том 23, № 1. С. 154–158.

4. Желізняк Л. Д. Кейс-технологія збірка кейсів з інформатики. *Інформатика в школі*. 2013. №4 (52). С. 5 – 10.

Лантвойт В. П.
здобувачка 4 курсу спеціальність А3 Початкова освіта
Науковий керівник: **Шайкова А. Л.,**
викладач психології
Коростишівський педагогічний фаховий коледжі ім. І.Я Франка

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ АКТИВІЗАЦІЇ ПІЗНАВАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ

Якість виконання навчальної діяльності залежить від пізнавальної активності учня (студента). Під пізнавальною активністю розуміютьсясамостійна, ініціативна діяльність дитини, що спрямована на пізнання навколишньої дійсності (як прояв вмотивованості) й зумовлена необхідністю розв'язати завдання, що постають перед нею у конкретних життєвих ситуаціях [1, с.10]. Пізнавальна активність є фундаментальною характеристикою дитячого розвитку, тобто єприроднім явищем.

Велику увагу вихованню мотивації до навчання приділяв В.О. Сухомлинський. Він був твердо впевнений у тому: « Щоб дитина була палко зацікавлена в навчанні, їй необхідне багате, різноманітне, приваблююче, інтелектуальне життя» [8, с. 427]. Отже, пізнавальна активність та пізнавальний інтерес розвивається тільки в умовах активного інтелектуального життя, яке активізується під впливом інтелектуальних завдань, новизни та позитивних емоцій. Використання цікавих фактів, історій, зустріч з розумними та успішними людьми, обговорення сучасних тем та проблем, знайомство з останніми дослідженнями та вивчення поглядів науковців на той чи інший феном тощо, - це ті засоби, які дозволять у наш урок принести новизну та захоплюваність. Доступ до такого роду засобів на даний час є легкодоступним завдяки інтернет-мережі.

Відомий американський експерт у сфері освіти дорослих і дітей Дж. Катс у праці «Покоління та стилі навчання» наголошує, що необхідно шукати нові підходи та технології оптимізації навчання. І одним із таких підходів є добре структурований навчальний процес [1]. Вчений стверджує, інформація має бути дуже докладною,простою для розуміння, а ключові моменти – виділені візуально. Крім того, для цифрового покоління дуже важливим є підбиття підсумків за кожним етапом навчання – і майже негайна постановка завдань до наступного етапу. Представники цього покоління хочуть, щоб вчитель був здатним і мудрим керівником, а не «все знав». Одним із методів, який може забезпечити таке освітнє середовище є ментальні карт. Ментальні карти (mindmaps) – це інструмент, що дозволяє наочно представити